

ՀԱՏԸ 5 ՄԻԼԵՏ

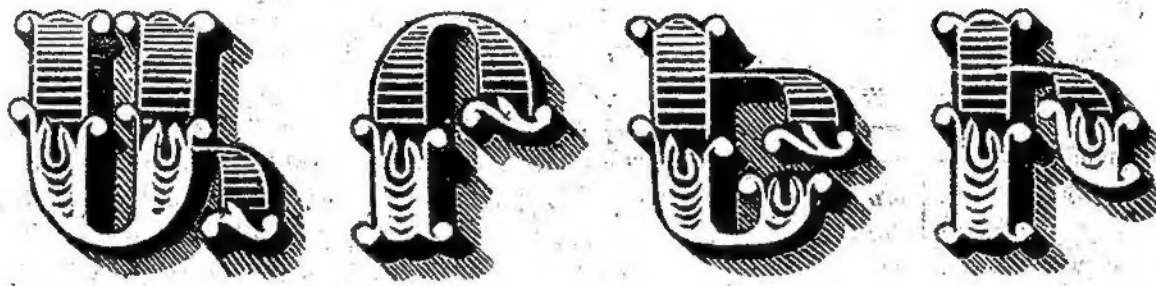
ԲԱԶՆԱԳԻՆ

Տարեկան Կեսամետայ

ԵԳԻՊՏՈՍ . . . 2. 0. 80 40.
ԱՐՏԱՍԱՆՄԱՆ ՅՐ. 20 10

ԾԱՆՈԹՈՒՄՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵՆ ՏԵՐԵՆՈՒԹԵԱՆ

ԱՐՏՈՒՍՏԵՐ ԼԵՈՆ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՇԱՀԵՐՈՒ ՕՐԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՇԱՐԱԹԸ ԵՐԵԲ ԱՆԳԱՍ

ԽՐԱԿԱՐՈՒԹԻՆ ԵՆ ՏԵՐԵՆՈՒԹԵԱՆ

Շարա Ապո Տարա, Թի 16

ԱԶԳԱՅԻՆ ՇԱՀԵՐՈՒ

ՀԱՍՏԵ

Journal AREV

B. P. N 297

Alexandrie, EGYPT

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒՄ ԶԵՆՈՒՄՆԵՐԸ ՅԵՆ ՎԵՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄ

ՏԵՐԵՆ-ՍՊԱՐԱԿՈՒՄՆԵՐՈՒ ՎԱՅԱՆ ԹԵՐԵԱՆ

ՀԵՏՔԸ

Ստորև հանգրված մեծ թվերով
հերոսները հանգրված են մեծ
Հայ գրականության մեջ վարպետի մը
նմանությամբ — հազի՛ր քի — «Անգոր»
կեղծությունը հիմա ուր իր բուն անունով
կ'երևա մեծ աշխատանքից հետո
գրական (Մ. Խ.)

Տիեզերագործը պատերազմին
փողի առաջին հարուածներէն իսկ,
Հայութիւնը յուսատրոփ խանդա-
վառ խոյանքով մը սլացաւ բռնե-
լու ալն քաջարի դիրքը զոր ազ-
գային խղճմանքն ընդոտ մատ-
նանշած էր իրեն։

Հայ կործնեցող սուրացին ըզ-
թայադրեցաւ Ազատութիւնը որ
վեց դարէ ի վեր կապանքներու
տակ խոցահար յուսոյ ժպիտը պա-
հեր էր նորէն։ Մեր կործնեցող
սուրացին, Հայու հոգւոյն զօրահա-
նութիւնը եղաւ ասիկա։

Համաշխարհային ապաքէն որ
երկրագունդը կը դրդէ՝ մեծ պա-
տերազմն է Ազատագրութեան։ Ար-
դարութիւն, Իրաւունք, Քաղաքա-
կերթութիւն, Մարդկայնութիւն կը
մարտնչին բիրտ ընդաքաղցութեան,
բարբարոսութեան, բռնահարութեան
դէմ։ «Տիեզերքի ու գին որ յար
գէտի բարին, ճշմա-
րիտն ու արդարը կը գիտէ», իր ներ-
քին խորհրդաւոր զօրութեամբն իսկ
պիտի յաղթէ Զարին։ «Արդարու-
թիւնը յարակալ է», ժողովրդոց
կեանքի իրաւունքը անկորնչելի, ու
տիեզերական գիտակցութիւնն ան-
շէջ։ Մեքիսթօֆէլի մահալճիւնը
ստորագրուած է արդէն։

Հայ ժողովուրդը իր ազգային
վերին չափերուն սուր ու անխա-
բնագրէն վարուած՝ լյամեցաւ քան
հազար կամագինուոր չարելու իր
յառաջապահ ռուսական ազատարար
մեծ բանակին որ արեւելեան քրիս-
տոնէից դարաւոր պաշտպանն է ե-
ղած։ Անշուշտ հայկական դիմու-
սատարը չէ որ պիտի որոշէ ռուս-
թուրք պատերազմին բաղդը։ ան-
շուշտ Հայաստանի հոգեւորն վրայ
չէ նոյն իսկ որ պիտի յայտնուի հա-
մեւտակական դահմագելի բաղդու-
մին ելքը։ Եւրոպայի երկու անծայ-
րածիւր ռազմադաշտերուն վրայ է որ
պիտի վճռուի ազատագրութեան
մեծ Յաղթանակը։ Հայուն նսեմ
գուցէ իրմէ դուրս, առանց իրեն
այ վճռուի, և սակայն Հայ ժողո-
վուրդը իր ճակատագրին խոր ու
սուր զգացումովը ըմբռնեց իսկոյն
թէ անկախաբար գոռացող վրէժ-
խնդրութեան մը հրավառ տենչն
ու արհաւիրքներու մէջ սասանահար
իր եղբայրներուն օգնութեան վա-
ղելու շտապեցուցի հարկէն՝ ինք
ժայրագոյն պարտականութիւնն ու-
նէր արիւնքաւ ու վաղ ընդ փայթ
նետուելու մեծ խառնակոյտ մէջ,

թէ իր ազգային քաջայայտ չափն էր
պատերազմող (belligerant), «փոքր
դաշնակից» նկատուելու հանգիստնալ
յանուն ազգութեանց սկզբունքին
մղուող այս անուելի ու վճռական

պայքարամարտին մէջ, ու ստանալ
չահել վերջապէս պատերազմողի,
«ազգակոյմի» թանկագին ու ան-
հրաժեշտ տրտոյսը, վասնոր բացա-
յայտ է թէ Յաղթանակին վարձա-
տրութիւնը իրաւացիօրէն համեմա-
տական պիտի լինի մարտնչող կող-
մերէն մէն միոյն կրած զոհողու-
թեանց, ու ազատագրուած ազգե-
րու մեծ շքանշանին պիտի կոչ-
ուին վաղը այն ժողովուրդները միայն
որոնք իրենց «արեան տուրք»ը հա-
տուցին։

Հայ գիտակցութեան բուն ու
լերմագին թելադրանքն եղաւ ա-
սիկա զուտ ազգային այլամերժ տե-
սակէտէն։ Բայց հոն է անհատ շքե-
ղութիւնը Հայութեան, գիրքին՝ որ
ան իր ազգային բարձրագոյն ըզ-
նանքները հետապնդած պահուն
մասնակից ու սատար կը հանդիսա-
նայ միանգամայն տիեզերական քա-
ղաքակրթութեան դատին, և այդու-
նորոգ ու եղական փայլով մը կը
վերերելի իր պատմական դերին մէջ։

Արդարութիւնը ակնաբխ մը այն սըր-
տագրաւ օժանդակութեան վրայ զոր
Հայերը դարեւոր հայրման մէջ ա-
մենագոյնալ պարագաներու տակ
իսկ կրցեր են ընծայել քաղաքա-
կերթութեան անհուն գործին։

Հայ ժողովուրդը բարւոյն ու ճշ-
մարտին իր ընդունին իմացութեամբ,
իր հոգեկան սիրալի մղումովը՝ Բրիտ-
տոնէութեան փաբեր է ու բարբա-
րոս արեւելքի մէջ ներմուծեր է
իրմով այն կրօնը որ ընկերային մե-
ծագոյն յեղափոխութիւնն է եղած,
որ սէր ու լոյս է։ արդարութիւնն ու
յառաջդիմութիւնն է, իմա՝ «հիմն է
նոր ժամանակաց քաղաքակրթու-
թեան»։

Բրիտտոնէութենէ առաջ՝ Հայերը,
Արտաւաղի դարաշրջանին, գողցեա
հնգերկրակալան առհաւութեամբ,
բնախօսական հակումով մը՝ արեւ-
մտեան քաղաքակրթութեան հելլե-
նականութեան ձգտում ի յայտ բերեր
են ընդգէմ տտորակալն ու պարսկական
այլալախառն ազդեցութեանց և
Աւելի քան երկու հազար տարի է՝
Արարատը արեւմտաւորն կը նայի։

Հայերը, Ասիոյ մէջ իբր նախա-
սահմանեալ պատուար Բրիտտոնէու-
թեան դանդաղեցուցեր, յապաղե-
ցուցեր ու նոյն իսկ կասեցուցեր են
երբեմն արշաւանքը աշխարհաւոր
զազանաբարոյ գրոհներու որոնք ար-
եւելքէն ու հարաւէն գէպի արեւ-
մուտք կը խուժէին թալին գէմ ու-
նալով։ Հայերը Արտապու գաշտին
մէջ արեւելքի քրիստոնէութիւնը
փրկեր են։

Հայ ժողովուրդը սրտառու խան-
դաղատանքով մեծարեր, հերքեա-
լեր ու առաջնորդեր է խալկիինե-
րը։ Բոլորանուէր՝ սրտիւ։ օգնեւ է
թալակրթութեան որ թուրքին սար-
սափազեցիկ յառաջադաշտութիւնը
արգելած է ընդերկար, ու արեւ-

մտեան քաղաքակրթութիւնը այցե-
լութեան բերած է արեւելքի։ Հա-
յերն ապաքէն գողար ու անմուս-
նալի էլ մը չահած են թալակրթու-
թեան սքանչելագոր պատմութեան
մէջ։

Քաղաքակրթութիւնը ի հնումն
Միջերկրականի աւազանին եզերքը
ծաղկած էր մասնաւորապէս։ Հայե-
րը թէեւ իրենց լեռներուն մէջ ըզ-
թայափակ, անման ու անհաղորդ-
Միջերկրականի քաղաքակրթութեան
(Civilisation Méditerranéenne),
կրցեր են խորհրդաւոր յարամբնու-
թեամբ մը իմացական ու բարոյա-
կան ներքնաշոյանքներ հաստատել
Արեւմուտքի հետ։ Կերտեր են իրենց
լեզուն, Հայ Պարթէնոնը, ու ստեղ-
ծեր են մատենագրութիւն մը ու-
րուն նշխարներն իսկ իրենց պերճ
ու հնագործ գեղեցկութեամբ առ-
ժէ՛լ մըն են տիեզերական մտաւոր
զանձունն մէջ։

Հայ եկեղեցին, այդ գերազան-
ցապէս քաղաքակրթիչ սքանչելա-
գործ հաստատութիւնը, Յունակա-
նին աւելի էր՝ ճիշդ է ըրեր Մոն-
կոնեթուն ու թալարներուն մէջ իսկ
քրիստոնէութիւն տարածելու։ Լու-
սաւորչի ու Սահակ Մարտիրոսի թուա-
կաններուն Հայ եկեղեցին ոչ միայն
ազգային լուսաւորութեան այլ և
չընկալալ կրօնալոյրենի ժողովուրդ-
ներու, Աղուանից ու Վրաց քրիս-
տոնէական քաղաքակրթութեան գոր-
ծին նուիրուեր է, առաջին քրիստո-
նէից հոգեգալստ հաւատքովը։ Կա-
տարեալ առաքելութիւն մը եղած է
առաքելութեան միտնարութեանն
տաննակ դարձր առաջ։

Հայերը բազմաթիւ կայսրեր ու
զօրապետներ տուեր են այն կայս-
րութեան որ Եւրոպիոյ ծայրագոյն
սահմաններուն վրայ բիւզանդական
պարիսպները ցցուեցուցած էր բար-
բարոս Ասիոյ դէմ։

Նոր ժամանակաց մէջ, Միմէն
կաթոլիկոսի օրով ու աւելի վեր՝
Աշտարակեցիի գլխաւորութեամբ՝
Հայերը իրենց կամաւորներու խում-
բերով ու գաղափարածաւալ առա-
քելութիւններով մեծապէս դիւրա-
ցուցեր են ի վովկա և Պարսկաստան
մուտքն ու տիրապետութիւնը Ռու-
սիոյ, որ Եւրոպական քաղաքակրթ-
ութեան մեծագոյն տարածիչն է
եղած Ասիոյ մէջ և իր վիթխարի
զանգուածին անդիմադրելի ճնշու-
մովը գէպի է ետ մղած է հանապազ
ու կը մղէ տակաւին բարբարոսու-
թեան սահմանները արեւելքի մէջ։

Հայերը, հպատակեցուցուած ժո-
ղովուրդ, թուրք տիրապետութեան
մէջ չեն գտեր բնաւ քաղաքակրթ-
ութիւն այն սատարը զոր աշխարհա-
կալը իրեն հետ կը բերէ և որ պատ-
րուակն ու արդարացումն է յաճախ
իր կատարած բռնագործումին։ Թըր-
քահայը, տիրող դատան ժողովուր-
դին մէջ՝ կոպիտ, բարբարոս, հեղ-
տամով բարբեր ու թանձր, հեղգ,
բուլ մտայնութիւն մը տեսնու է
ընդ և սակայն հակառակ այս դա-
րաւոր վտանգալի մերձակցութեան
ու չփութին, յալոգրեր է անեղծ պահ-
պանել իր սեփական առաքելու-
թիւնները։ ապրելու ու զարգանա-

լու իր խորունկ ու զմայլելի բնազ-
դովը տքեր գործեր է ինք անդա-
դար, արտագրեր ստեղծեր է իր սի-
րական հոգեւորն վրայ, երկրագոր-
ծութիւն, ճարտարարուեստ ու մա-
կոյթ մը ստեղծեր է։ լոյս մը պըլ-
պըլացուցեր է՝ զոր արեւելքի մըրը-
կածին բոլոր հոգմունք չգործեցին
չիւղացանել երբեք։

Հայերը իրենց քրիստոնէական
ոգիին ձգտումովը գէպի է ձմարտու-
թիւն ու Արդարութիւն՝ շարժուած
ու մրմնջեր են միշտ բռնակալու-
թեան դէմ։ «Հայոց բոլոր պատմու-
թիւնը բողոքի ճիշ մըն է երկարա-
ձգուած արեւելքի վրայ»։ Ռեւանի
խօսքով։ Ժողովուրդը մը սակայն որ
գերիի հոգի չունի, յաւիտենապէս
արգարութիւն չի «մայր»։ կը մռն-
չէ, կ'որոտայ և բռնակալութեան կ'ը-
տանայ զայն ի վերջոյ։ Հայ ժողո-
վուրդը որ իր գիտակցութիւնը վն-
ւագած էր, չէր կրցած համակեր-
պել գոթաւորի ըստիմ մը։ իր ցա-
ւերովն իսկ զօրացած, յանգրեցաւ
անիկա չիպ-չիտակ նայիլ հրէչին որ
կարմիր Սուլթանն էր, և մարդկա-
յին տարրական իրաւանց տիրանա-
լու իր ցաւատանջ ու հիւսնալի ոգո-
րութիւն մէջ կատարեց այն գերա-
գոյն ճիշդ որ յեղափոխութիւնն է,
«արեւմտ յաղախուած բայց զափ-
նիներով ծածկուած, օճիրի քսուած՝
բայց փառքով օժուած», աշխատար
ու յեղաշրջանական, բայց միշտ մեծ։

Սե հայկական յեղափոխութիւնը
չէ՛ արգէն որ իր անուր խիղախու-
մին հրավառ ու վսեմ օրինակովը
բորոքեց գերաթաւանք երկրացի
թուրքին սրտին մէջ ըմբատացման
ագին որ Մեծ Մարգասպանը գգեա-
նեց։

Բայց այս ամէնը այն գերն է
միայն զոր Հայերը կատարեր են
իր քաղաքակրթութեան գործիչ
իրենց հեռաւոր ու մտաւոր անց-
եալին մէջ։ իսկ ա՛յժմ։

Հայութիւնը փառքն ունեցած է
պահպանելու ցալօր, չորս հազար
տարուան պատկառելի ու զարմանա-
ւոր հնութիւն մը, — ինքզինքը։ ու
հիմայ միակն է ասիական ժողո-
վուրդներուն մէջ, որ կամովին իր
արիւնը կը հեղու ուղիւթին ազատա-
գրութեան մեծ յաղթանակին համար։
«Հայոց ծառայելը քաղաքակրթ-
ութեան ծառայել է»։ չեմ գի-
տեր որքան լսելի եղաւ Մեծ Մե-
րունիին վեհ ձայնը, և սակայն
Հայերն են հաւաք ու քաղաքակրթ-
ութեան գաւտին կ'օժանդակեն ազ-
գուապէս։ չուր՝ հարիւր հազար
զինուոր ու կամաւորներ արեւելքով
արեւելեան ու արեւմտեան ռազմա-
դաշտերուն վրայ։ Պատմութիւնը
պիտի չմոռնայ ասիկա։

Դաշնակից ազգերը իրենց «հան-
ճարին գրոյնը պիտի գնեն այն մե-
տաղանիթին վրայ որ կը համաձու-
ռուի այժմ նոր աշխարհը կառույցա-
նելու համար»։ Ստույգ է աս։ Բայց
այդ չինուածանիւթին վրայ յուզ-
մունքով ու խորիտանքով մատնե-
րու հետք մը կը նշմարեմ ես, —
Հայուն արեւմտայ մասներուն համ-
բուրելի հետքն է տոնկաւ։
ԱՆՑՈՐԿ

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ՁԵՂՈՒՆԵՐԸ

Հեռագիր մը լուր բերաւ որ Բուս-
նիա ընդհուպ պիտի միանայ Դաշնակից-
ներուն, և Պուլկարիա ալ պիտի նետուի
անոր օրինակին։ Ոչինչ աւելի հաւասա-
կան։

Իտալիոյ միջամտութիւնը տուաւ
նախանշան — Արօ — բոլոր պաշտիկ չէ-
ղքներուն, որոնք կը պատրաստուին
քաղաքի տակն իր ետեւէն...

Այս է վախճանը բոլոր չէղքնե-
րուն... Աշխարհի մէջ արդէն երկու քան
կայ որոնք չեն կրնար տեսիլ, ասոնք են
սէրն ու չէղքութիւնը։ Երկուքն ալ կը-
րուիլ կը վերջանան, օր մը չէ օր մը։

Ռուս պաշտիկ ազգ մըն ալ կայ,
Գունաստանը, որուն խօսքը չէլլար կոր
այժմ և որ սակայն քանի մը ամիս ա-
ռալ փորձուեցաւ իր չէղք գիրքը ներ-
գործականի փոխելու։ Բայց Պուլկարիոյ
վախը — սկիզբ... Իմարութեան, — կե-
ցուց զինքը։ Գէթ պապին ըսին իր
նորենայ վարիչները, Գունաստան մէջ
չիւ իր ոտքը եկող նոյակապ տոնքը ա-
ռօք-փառօք ետ դարձուց, կամ յետագից
յունական-կաղանդ (calendes grecques)
ըստած Մուսալանիկն։ Պուլկարիա, որ
պատերազմն սկիզբէն ի վեր կ'սպասէ
կոր ակնդէտ, կը պատրաստուի տարեկ
ընդունելութիւն մը ընել իրեն մօտեցող
ստիթին։ — Գայն բռնել իր վոյնիկ-կար-
նեղ ձեռքերուն մէջ, այնքան աւելի հա-
նոյքով որքան անիկա կարծեմ ճիշդ այն
ստիթին է զոր իր յոյն քարեկանները
փախցուցին, և որ Պուլկարիոյն մէջ
կը պատեր սակէ ի վեր, ի խոյզ մէկու
մը որ տէր կանգնէր իրեն։

Կերտայ թէ կարգ մը մարդոց և
ազգերու համար յաղթութիւնը ունի իր
մէջ կործանարար տարր մը։ Կորստա-
րի ուժ մը։ տեսակ մը գիտութիւն է
որ խելակորայ կ'ընէ զանոնք, կարծեա
պէտք է որ ճակատագիրը կամ գէպքը
այդպիսիներուն գլխուն գարնէն՝ որպէս
զի խելւերն... Գլուխին զայ։ Պաշ-
քանեան առաջին պատերազմը ամանկ
արեւալի ներգործութիւն մը ունեցաւ։
Պուլկարի վարիչներուն միտքին վը-
րայ յաղթանակը զիրենց զգլխից, մո-
լորեցուց։ Բախնի գործեցին որոնք շատ
նոյնիսկ յափազանց սուղի նստեցան ի-
րենց, և Գունաստան սքանչելի կերպով
օգնուեցաւ։ Պուլկարիոյ սխալներէն, բայց
անոր ալ պատահեցաւ։ Ինչ որ պատահե-
ր էր Պուլկարիոյ... երկարատեւ յալոյն-
թիւնը ի վերջոյ պատճառ եղաւ որ ան
ալ կորսնցնէ իր խելը, իր գլուխը, բնեւ
կ'ուզեմ իր վէճիկը։

Քաղաքի զինուորական մը կարծեց
որ իր գերման մարտախաղի զաւազանը
մոգական զաւազան մըն էր, որ կարող
էր մի օր և ինչ կուսարիս կամ առաջին
հանդիպող Զօկրափօր մեծ քաղաքագէտ
ու պետական մարդ շինել մէկ օրէն
միւրը...

Ու կը խորիմ տրամուծումը վէ-
նիկլիսի ժպիտին, որուն հոս ծաղիկը
տեսանք իր բարեմոյն դէմքին վրայ։
Աղբիւրանէն փչող մարտական խիստ
շուռնչող զայն խորշակարար ըրած չէ՛ արդ-
եօք, այդ քաղցր ու իմաստուն ժպիտը...
Մ. Ս. ԳԻՐԻՉԵԱՆ

ԱՐԵՎԻ ԳԱՆԻՐԵՒԻ ՄԵՋ

ԱՐԵՎԻ Գանիւրէի մէջ ձեռք
կը ծախուի ցան երկարուրդի կա-
յարամը գրավանաւ Պ. Անեփիսի Խ
Օրէրայի հրապարակը Հունիկի մօտ։

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԸՆԴՈՒՄԵՆՆԵՐ ՊՈԼՈՅ ԱՌՁԵՒ

Արեւի, 1 Յուլիս. — Պոլիսի լուր կը տրուի քի ազգ. ընդծովայն մը Մարմարայի մէջ բարկիւնով զինուոր եղան երկու փոխադրանք. որոնք Տարաւնի կ'երթան:

ԲՈՒՄԻԱ ԵՒ ՍԵՒ ՄՈՒ

Լոնտոն, 30. — Արսաւին գործող ճաշարար Պ. Սալանով յայտարարեց քի Ռուսիոյ ծովը Սեւ Մովսիս ըլլալով, անկախ ինչ որ Ռուսիա անոր բանակները թուրքիոյ մէջը բալու: Ռուսական իւր Պոլիսիոյ դիրքին նկատմամբ Պ. Սալանով ըսաւ. «Թող չի յազուին այլ երկու պետութիւններ. անոնք տեսնուին նոյն իրարմէն պիտի լռենայ Վալարի եւ Տարաւնի վրայ: Ռուսիա ուրիշեմեաւ աւելի բան մը պիտի չուզէ առնել»:

90 ԲՈՒՄԻՐ ԼՈՆՏՈՆԻ ՎՐԱՅ

Լոնտոն, 1. — 90 առաջ, մեծ մասը հոգի սեպակէն, բեմակի օգնական կողմէն նկարագրուեցան, քաղաքին գանձարան կողմէն: Երեք տոյն հոգի եւ 4 մարդու կտուտս պատահեցաւ:

ՄՈՒՅԵԱՆ ՆԱԶԱՆՈՒՄՆ ԿԵՐՏԵԱԳԻՐ

Լոնտոն, 1. — Կապալուսի ու խալապի Ռիպլինի պատգամները (Լուգիսիսիոյ դէպքին մասին) անդադար հալալալ Պերլին եւ Կերտեագի մը հանգամանք ունենայ:

ՅՈՒՆԱՅ ԹԱԿԱՌՈՐԻՆ ՎԵՐՋԻՐ

Արեւի, 2. — Թագաւորին համար նոսր կանգնած օտար բոլորները ինտելիգենտ իրենց վերադարձի մեկնումը: Հիւ. Գործ.

Արեւելեան ձախառն

Պերլուս 31. — (Պատգամական) Մեալիի մօտ 9 քնարածք առին. Կալիսիոյ մէջ տեղակայեցին բեմակին Սան գեթիկ ալ կեղեք պարպէլ. մինչեւ Լիւպազովսի գետակը:

ՆԱԽԱՅԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՏԵՐԱՆՈՒՄՆԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌՁԱՐԱԿԱՆ ՆԱԽԱՅԻՆՆԵՐԸ

Գ.

Երբ իտալիա ալ պատերազմի մասնակցեցաւ, Աւստրիոյ զէմ գտնուող նաւային ուժերը անհամեմատ կերպով աւելցան: Արիւն կ'երթէին հետեւեալ բաղադրական ցանկէն որոնք մէջ գտնուող նաւերուն ամէնէն ալ պարտաւոր են:

Տեղեւոր. Ֆրանսա 7, Իտալիա 6, Աւստրիա 4, պայման 13 արեւմտեայ Աւստրիոյ ունեցած 4ին զէմ, ինչոր շարքէն ինչ գերակշռութիւն մը կը նշանակէ:

Ձախառնի տեսակետով, Ֆրանսա ունի 20 հատ եւ իտալիա 10, Աւստրիոյ 3ին զէմ: Թէպէտ այս վերջինը ունի 9 փոքր գրանաւորներ եւս, բայց որովհետեւ ամենէն խոշոր թնդանիւնները 9.4 մասնաւորապէս են փոխանակ 12ին, իբր գրանաւոր պէտք չէ նշանակել գտնուող: Բայց նոյնիսկ եթէ այս 9 նաւերն ալ հաշիւ տանենք, կը տեսնենք որ Ֆրանսա-ձախառնական գրանաւորներու թիւը 30 է, Աւստրիոյ 12ին զէմ, Հոս ալ նկատարարութիւն մը կայ ուրեմն:

Գալով Մեծ յաճախեալ (croiseurs-cuirassés), Ֆրանսա ունի 21 հատ, Իտալիա 10 եւ Աւստրիա 2, այսինքն 31 մեծ յաճախեալ 2ին զէմ: Ուրեմն տարան. հինգ անգամէն աւելի:

Պզօկ յաճախեալ մէջ ալ Աւստրիա շատ ետ կը մնայ. Ֆրանսա տարածքէն ունի 18 հատ, Իտալիա 16 եւ Աւստրիա 9, ինչ որ իրենց 34 պզովիկ յաճախեալ 9ին զէմ:

Հակաբոլիսիական մէջ Աւստրիա շատ տկար է. վտանգի միայն 19 հատ ունի, միջնակի Ֆրանսա ունի 85 հատ եւ Իտալիա 45 (զեղծելով իտալիոյ մէջ զանաւոր օր առաջ կործանուող թիւերէն): Դաւանքովի յաճախեալ (թիւերէն) հակաթիւրքիականը, Ուրեմն Ֆրանսա-ձախառնականը:

Պզօկ յաճախեալ մէջ ալ Աւստրիա շատ ետ կը մնայ. Ֆրանսա տարածքէն ունի 18 հատ, Իտալիա 16 եւ Աւստրիա 9, ինչ որ իրենց 34 պզովիկ յաճախեալ 9ին զէմ:

Հակաբոլիսիական մէջ Աւստրիա շատ տկար է. վտանգի միայն 19 հատ ունի, միջնակի Ֆրանսա ունի 85 հատ եւ Իտալիա 45 (զեղծելով իտալիոյ մէջ զանաւոր օր առաջ կործանուող թիւերէն): Դաւանքովի յաճախեալ (թիւերէն) հակաթիւրքիականը, Ուրեմն Ֆրանսա-ձախառնականը:

Պզօկ յաճախեալ մէջ ալ Աւստրիա շատ ետ կը մնայ. Ֆրանսա տարածքէն ունի 18 հատ, Իտալիա 16 եւ Աւստրիա 9, ինչ որ իրենց 34 պզովիկ յաճախեալ 9ին զէմ:

Հակաբոլիսիական մէջ Աւստրիա շատ տկար է. վտանգի միայն 19 հատ ունի, միջնակի Ֆրանսա ունի 85 հատ եւ Իտալիա 45 (զեղծելով իտալիոյ մէջ զանաւոր օր առաջ կործանուող թիւերէն): Դաւանքովի յաճախեալ (թիւերէն) հակաթիւրքիականը, Ուրեմն Ֆրանսա-ձախառնականը:

Պզօկ յաճախեալ մէջ ալ Աւստրիա շատ ետ կը մնայ. Ֆրանսա տարածքէն ունի 18 հատ, Իտալիա 16 եւ Աւստրիա 9, ինչ որ իրենց 34 պզովիկ յաճախեալ 9ին զէմ:

Հակաբոլիսիական մէջ Աւստրիա շատ տկար է. վտանգի միայն 19 հատ ունի, միջնակի Ֆրանսա ունի 85 հատ եւ Իտալիա 45 (զեղծելով իտալիոյ մէջ զանաւոր օր առաջ կործանուող թիւերէն): Դաւանքովի յաճախեալ (թիւերէն) հակաթիւրքիականը, Ուրեմն Ֆրանսա-ձախառնականը:

Պզօկ յաճախեալ մէջ ալ Աւստրիա շատ ետ կը մնայ. Ֆրանսա տարածքէն ունի 18 հատ, Իտալիա 16 եւ Աւստրիա 9, ինչ որ իրենց 34 պզովիկ յաճախեալ 9ին զէմ:

Հակաբոլիսիական մէջ Աւստրիա շատ տկար է. վտանգի միայն 19 հատ ունի, միջնակի Ֆրանսա ունի 85 հատ եւ Իտալիա 45 (զեղծելով իտալիոյ մէջ զանաւոր օր առաջ կործանուող թիւերէն): Դաւանքովի յաճախեալ (թիւերէն) հակաթիւրքիականը, Ուրեմն Ֆրանսա-ձախառնականը:

Պզօկ յաճախեալ մէջ ալ Աւստրիա շատ ետ կը մնայ. Ֆրանսա տարածքէն ունի 18 հատ, Իտալիա 16 եւ Աւստրիա 9, ինչ որ իրենց 34 պզովիկ յաճախեալ 9ին զէմ:

Հակաբոլիսիական մէջ Աւստրիա շատ տկար է. վտանգի միայն 19 հատ ունի, միջնակի Ֆրանսա ունի 85 հատ եւ Իտալիա 45 (զեղծելով իտալիոյ մէջ զանաւոր օր առաջ կործանուող թիւերէն): Դաւանքովի յաճախեալ (թիւերէն) հակաթիւրքիականը, Ուրեմն Ֆրանսա-ձախառնականը:

Արեւելեան ձախառն

Բարի, 31 (պատգամական). — Իգերի ջրանցիկն ալ եղբերակ վրայ գտնուող գերմանական բոլոր խաւանները, Բիլիմի ջրանցիկին մէջ, գրաւեցան մեր զինուորիկներէն: 50ին չափ գերի եւ 3 միւրապօք գրաւեցին, յետոյ եւս մեկեկին հակապարտական մը: Արաւի հիւսիսակողմը հրեանքի կողմը կը տարանակարէ կազմաւորները: Յարմարեցան Նեովիլ-Սեմ Վալարի հարաւային կողմը գերմանական «լաբիրինթոս» բառով անուանուած վրայ: Կոյր շատ բռնեց եղաւ, 400 մեր յառաջացանք եւ 500: աւելի գերի առինք որոնք 4ը սպար: Պուս լը Բըրքոքի մէջ գրաւեցինք մեր խաւանները եւ 50 գերի առինք: Այդպիսի մէջ, Շեքեմեմիքի բաւաւեցին մէջ եւս մեկեկին յարձակում մը եւ բեմակին խաւան մը առինք. գրաւեցինք մեծ միւրապօք մը եւ երկու որբարձակ:

Իտալական ձախառն

Հոռո, 31. — Իտալացի կը տարանակին յառաջանալ Աեհիէի երկու եղբերակները վրայ. գրաւեցին Այա Բալաբը որ լաւգիւս-գիսական շատ կարեւոր կէտ մ'է: Հոռո, 31. — Սան-Փիլիպ մէջ Իտալական ոսկիւնները մերքալպեց Սուրիացի Բախալ մը որ բեմակին հաւուրն լրահարկին կ'ընէր:

Լոնտոն, 31. — Աւստրիացի օգնականորմեր կ'ըլլին զբաղմունքին վեհեկիլը՝ անձնակազմակերպ պատգամներով: (Անգլ.)

տարանակարէն քուրիները երկու թնդանոթէն աւելի չեն սարգումակը:

Իտալիոյ նաւային ծրագրերը հետեւեալն է. 4 արեւմտեայ 30,000 թնդանոթաւորներու եւ 3 հաւան նաւ 15 մասնաւորապէս թնդանոթներով, այնպէս որ անդիլական «Գուին Էլիզաբէթ»-ին շատ պիտի նմանին: Կան նաեւ երկու ուրիշներ որոնք կը շինուին, սակայն զիտ յայտնի չէ թէ տարեք ինչ ձեւով նաւեր պիտի ըլլան եւ քանի թնդանոթ պիտի ունենան:

Գալով Աւստրիոյ նաւային ծրագրին, 3 հատ արեւմտեայ, որոնք 25,000 թնդանոթաւորներն են 8 հատ 15 մասնաւորապէս թնդանոթ պիտի ունենան:

Աւստրիոյ շարքէն ըսելիք է 15 մասնաւորապէս թնդանոթ 886 թէյօլիքով կը կշռէ, իսկ զայն արձակող թնդանոթը 96 թնդանոթաւորներն են 17 մէթր: Այն ուժը որով այս առաջը թնդանոթէն գուրս կ'ըլլայ՝ նաւատար է. 84,510 թնդանոթաւորներն մը գտնուին 1 առաջ գեր վերջնու ուժի մը, ինչ որ 4 արեւմտեայ թնդանոթներն են: Այս առաջը ունեցող արեւմտեայներն Անգլիա 14 հատ կը շինէ, որոնց 5 հատը արեւմտեայ պատգամներն են: Իտալիա 4 հատ պիտի ունենայ, Աւստրիա 3 հատ եւ Գերմանիան 2 հատ: Գերմանիոյ այս երկու նաւերը 1916ին սկիզբը պատրաստ պիտի ըլլան:

ԵՐՈՒՄԵՆ ԿԱՄԱՐԱՆԱՅԸ

ՏԱՐԱՆԵԼԻ ԴԵՄ

(ԱՎԱՆԱՏԵՍՈՒ ՊԱՏՄՈՒՄԻՇԻ)

Բ.

Միշիլի 25 Մայիս,

Մարդ որքան լաւատեղեակ ըլլայ

Դաշնակիցներուն Կէլիպօլուի թերակղզիէն ստեղծուող պարագայներուն վրայ, այնքան կը համոզուի թէ այս ձեռնարկը զինուորական տարակրթեան մէջ ամենապատասխան է մը պիտի զբաւէ: Եւրոպական թէ տարական եղբերակ մը կ'էտին վրայ որ անդիլ-Ֆրանսական բաւաւեցինք կ'առնէր թնդանոթ, պայքարը սատակի եւ անիւղալ եղաւ: Եւ սակայն Մօրթօի ծոցին մէջ էր որ կ'ուրեւ կատարեալ զինուորական թեման մը համեմատութիւնները առաւ:

Յոյց առնի արեւմտեայ թէ Հէլլէ զիտուն արեւելակողմը գտնուած այս ծոցը որ հրաշալիքէն պատգամուած է հարաւային հողմերու դէմ, զաշնակիցներուն զիտունը նպատակակէտն էր: Ապրիլ 25ին արշաւոյին զինուորներով բեմակերպուած փոխադրանքները ծոցին մէջ կը մտնէին եւ նաւատորմին շարժուն թնդանոթներուն կրակէն պաշտպանուած՝ ծովեղբերակէն հրացանի հարուածի մը հեռաւորութեամբ արագ եւ կարգաւ կը շարունակէին իւրաքանչիւր փոխադրանքները: Ինչկերպանային բաւաւեցինք լաւատար արտաքին օրոյց վրայ ինչպէս թնդանոթները, ատենց իրենց պաշտպաններուն, ալ բեմակերպուած՝ բայց իրենց հրացաններէն թնդանոթներով, բարիներով, երկաթ թիւներով, եւ ատենց պրիւլու համար պէտք եղած զինաներով: Շոգեմաւաններ եկան եւ այս լաւատարները իրենց կապեցին: Յետոյ կարելի եղած արագութեամբ շտապեցին եւ լաւատար իւրաքանչիւր յառաջացան զէմի ցամաք, ուր խաւաններուն մէջ պահուած թուրքերը անոնց վրայ կը տեղադրէին իրենց հրացաններուն եւ միթրայեղներուն զինաներն ու թնդանոթներուն ռումբերը:

Ցամաք հասնող առաջին զինուորները Աւստրալիացիք եղան: Երբ այս լաւատարները այնքան մօտեցան ցամաքին որ շուրջ հազիւ մարդու մը կուրծքը հասնէր, Աւստրալիացիք ծովը ցատկեցին եւ զէմի ցամաքը զաւթեցին: Ցամաքին չի հասած, առաջին արդիւնք մը զերեմը կատարեց. Թուրք-Դերմանացիք շուրջ տակ գտնուած էին արձայր երկաթ թիւեր: Դաշնակիցները տապալուեցան այս անիւրեւոյթ ցամաքին մէջ: Գտնուած յաջողեցան ծովեղբերակէն ելլել, ուր զերեմէն ամենք ինչպէս Թուրքերու զինաներէն տակ, մեծ մասամբ սակայն տարակրթեան լաւատարները վերադառնալ, զորս շոգեմաւանները վերադարձուցին զէմի փոխադրանքները:

Սակայն նաւարածին հրամանատարը, խմանալով այս ընդծովայն արդիւնքին զոյուրիւնը, թնդանոթներուն քննել տուաւ: Տեղ տեղ եւ սկսաւ խոշոր թնդանոթներով արձակուել: Բաւական տանի մը, Թուրք-Դերմանացիներու կողմէ թակարդուած այս ջրագոտին կարծես փոթորիկ մը տակն ու վրայ կ'ըլլար: Եւ պայթէին շուրջ եւ աւաղի թակաւ մը առաջ ընկելով, Յայտնի է թէ այս կործանութիւն չէր կրնար գիմանալ այլեւս ընդծովայն արդիւնք: Հետեւաբար երբ արձակուեցինք զապրեցաւ եւ Աւստրալիացիք լաւատարներով վերադարձան, կը ցանցէին զինուորական ցամաքին եւ ստեղծուեցան հրացաններուն անցուցած յարձակեցան 50 մէթր հեռաւորութեամբ զլուրեւ թրքական առաջին խաւանաւորներուն վրայ:

Այս յարձակման զէմ նոր արդիւնք ծովեղբերակէն եւ խաւաններուն հողը պատգամուած էր. ծածկուած հրեր, ահաւներ փորուած էին, վերջապէս ամեն տեսակ արդիւնքներով պաշտպանուած էր: Երբ յարձակումը սկսաւ, Թուրքերը աւաւեցինք կրակ տուին: Անոնց կողմէ երկիրը սատանեցաւ յարձակողներուն ոտքին տակ, որոնք զարձակ ահաւեկալի եկան, վարանեցան հակառակ իրենց զարկները:

Նախորդ նամակովս, ահապարանք հաւաքած լուրերս պատմելով, ըսած էի թէ Ֆրանսական արշաւախումբը Ասիական եղբերակին վրայ Բուս-Բալէի մէջ կ'ընդ յոյց մը կատարած էր: Ասիական եղբերակին այս ցոյցը ճիշդ է որ Ֆրանսացիք կատարեցին. բայց մէկ քանի հազար հոգի էին աւանդ. մեր բանակին մնացորդը Անգլիացիք զորակցեցաւ Կէլիպօլուի եղբերակին վրայ:

Ֆրանսական այս խուճեկուն մէջ կը գտնուի նորակազմ վաշտ մը, որուն մէջ ամենուս են, Ֆրանսայէ մեկնած ատեն, կամուրներու, ամենէն լաւերը որոնք մասնակցել կ'ուզէին Տարաւնի լի արշաւանքին: Ասոնք մեծ մասամբ ներկայ պատերազմին էն հիններն են. առաջին օրէն այս պատերազմին մէջ գտնուած են: Օրդաւորներն եւ Սեպտեմբերին բաց դաշտի մէջ կ'ուրեւ են. յետոյ ձմեռը եւ գարունը խաւաններու մէջ պայքարած են. այժմու յարձակողականին ոչ մէկ գաղտնիք, որ կը կայանայ համարեալ խոնկեմութեան եւ յանկարծական կորույթի մէջ, իրենց անձնութիւնը: Բուսիականներուն (մազոտ) էն «բուսիականներն են»:

Այս հերոսներուն զիմուեցաւ զաշնակաւորակներուն հետ զորակցելու համար: Լաւատարներ եւ նաւակներ դաւանք ցամաք փոխադրեցին: Հազիւ ցամաք տուր կ'ուրեւ: անհետացան պայթած ականներու բացուածքներուն, ռումբերու բացած ծակերուն մէջ եւ հողին ամենապիւր ելեւելներուն ետին:

Այս ելեւելները տարօրինակ ճարտարութեամբ մը զորածախով, պատմեցան իրենց զինուորական զինուորները կը տեսնէին, ստեղծ կանգնելով եւ ցատկելով երբ հրացանաձգութիւնը կը զարկէին, անոնք թշնամիին խաւաններուն մօտեցան զինութեանց հրաւանները: Հոն, քանի մը միկրոն կարուածով խաւաններուն վերջին զինը կազմող թնդանոթները զին իրենց ճամբայ բացին, եւ զերաւազոյն, անդիլապիլիս ոտուած մը գտնուեց թիւրք-Պոլսերուն մէջտեղը տարաւ: Այս վերջիններէն անոնք որ չի փախան, զերեւ ընտելեցան եւ կամ սուրիով սպաննուեցան:

Թրքական առաջին զինը կատարել կ'ուրեւ մը այսպէս գտնուեց յետոյ, Դաշնակիցները թնդանոթներ հրացանը եւ ձեռք տակն առն ու բռնեց: Մի քանի վայրկեան բաւական եղաւ զբաւուած խաւանաւորներ թնդանոթին զէմ զարձակուել, եւ գտնուեց ներքին երկաթ թիւերու լայն ցանցով մը պաշտպանուող համար: Այս միջոցին, իրենց ետին նոր խուճեկ ցամաք կ'ըլլէին. եւ զարձակուած խաւանաւորներ անմիջապէս կը լեցնէին: Այնպէս որ, նոյն երկրորդին իսկ երբ Թուրքերը օգնական զորք ստանալով հակապարտական մը փորձեցին, մեր պաշտպանութեան կողմէ խորտակուեցան:

(*) Մասնաւորապէս Ֆրանս, պանթաֆի զինուորներուն տեսած տեսանք մը, անոնց մօտուաւոր ըլլալուն պատճառաւ:

Երկրորդ զինուորային հակապարտական մը, նոյնպէս չի յաջողեցաւ: Այլ ընդհակառակը, սարափելի ջարդ մը տուեց յարձակողներուն, որոնք զերմանական զորութեամբ խիտ շարքերով կը զաւթէին:

26, 27, 28 Ապրիլին, Դաշնակից բանակին մեծ մասին Մօրթօի ծոցը հանուելը շարունակեց եւ անվտանգ վերջացաւ: Այս երեք օրերուն, մեր հակառոր յաջողական ոտուածներով առաջ տարուեցաւ: Այսօր այս հակառոր այնքան ներսերը կը գտնուի որ հոն գտնուած խուճեկները ծովէն զօրաւոր զինակներով միայն կը տեսնուին: Եւ առանց չափազանց լաւատարութեան կարելի է ըսել թէ Ֆրիւտ-Պալերի ամբողջ, որ Եւրոպական եղբերակէն զանաւոր անցորդին կ'ըլլէ, շատ չանցած մեր ձեռքը պիտի անցնի:

Ըսել չենք ուզիր թէ Թուրքերը մեր յառաջադադարութեան զերբաւ կը համակերպին: Մեր զինուորական վրայ կը շարունակեն հակապարտականները՝ միշտ խիտ շարքերով, եւ միշտ միեւնոյն արդիւնքով: Կ'երեւայ թէ իրենց կրած անյաջողութիւնները չեն յուսահատեցուցած զերեւմ. իրենց այս անգուտ յաւանութիւնէն կարելի է ենթադրել թէ իրենց շարքերուն մէջ բազմաթիւ Գերմանացի զինուորներ կը գտնուին: Կը հաւատար թէ անոնք պատերազմէն առաջ Թուրքիա բնակող պահուստներն պէտք է ըլլան, որոնք զէնքը կոշտած եւ Թուրք Բեհիմներու հետ խուճեկ կազմած են: Սիրուն ընկերակցութիւն: Բայց մենք չէ որ ատկէ դժգոհ պիտի մնանք, քանի որ ասոր շնորհիւ մեր թնդանոթներն ու հրացանները Դերմաններուն տկարացման աշխատած պիտի ըլլան:

Աստի թէ ինչպէս կատարուեցաւ Դաշնակիցներուն Մօրթօի ծոցը ցամաք ելեւելու գործողութիւնը, գործողութիւն մը որ յաջողեցաւ համաւաւոր ծոցի Տէր Կոյցի հրամանատարութեան տակ զբաւանուած են: Առաջնակարգ ամբողջական ետին ամրապէս պատասխան թշնամիին մը կրակին տակ: Եւ զերեւ որ ծոցի Տէր Կոյց, ծալուելով Պօլ, եւ ստամապէս Թուրք, ատկէ դեռ մի քանի օր առաջ իր Գալիլէի հանդիսաւորապէս բաւած էր: «Կէլիպօլուի թերակղզին վրայ արշաւանք մը ներթափանցան անկաւրելի են»:

Հաշուի առած չէր սակայն Դաշնակիցները. տասնիկ ապուշ խօսքեր յայտարարելէ տարաջ, պարտաւոր է ատկէ յետոյ իր զարակուսի զիտուն վրայ քանի մը անգամ զարձակել կարմիր ֆէշը:

ԼԵՈՆ ՊՈՒՏՈՒՐ

կայարանը հանկէ ալ Գահիրէ, Թուրքիոյ բանտը առաջնորդուելու համար:

Միմիտի բնգը, զատախաղը քննութիւն մը բացած է կառավարչութեան բարձրաստիճան մէկ պաշտօնատարին զէմ ֆէլլաի մը կողմէ տրուած բողոք-քաղցին մասին, որ իրեն կաշառակեր կ'ամբաստանէր պաշտօնատարը:

Իսլամական Էմիրն հանրաժողով Թուրքիոյ նախարարադատ Սալիմ Զալիմ փաշայի կինը, Պոլսոյ մէջ մեռած է:

Ոճիրմե — Կիրակի կէս օրէ վերջ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՊՍՏԱՄԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՁԵՅԹՈՒՆ ԱՊՍՏԱՄԱՐՈՒ

Կողկասեան Հայ թերթերը հետեւեալ մանրամասնութիւնները կուտան Անդրկովկասի վրայ արշաւանքին միջոցին թուրքերու եւ քիւրտերու կողմէ զործարարական խօշտնջումներու մասին. 300 Հայ կիներ առեւանգուած եւ 2000 Հայեր կոտորուած են:

Անգլիկոսի շրջանակներէ մէջ, 11 տարեկանէն մինչեւ 60 տարեկան բոլոր Հայերը ջարդուեցան:

Այս վայրագութիւնները Հայաստանի բազմաթիւ կէտերուն վրայ պատճառ դարձան ապստամբութիւններու որոնք օրէ օր տարածուելու վրայ են, թուրքերոյ համար վրդովեցողքի բնաւորութիւն մը ստանալով:

Արդէն խօսեցանք Վանայ յաղթական ապստամբութեան վրայ որ ամբողջ լաղաքը իր ձեռքը անցուց: Այսօր Ձէյ-Թուան է որ կը խլորի, Կիլիկիոյ մէջ՝ Պահեստներու երկու զօրաբաժին կը ճաշին Կիլիկիոյ միջնաբերդին վրայ, ապստամբութիւնը զսպելու եւ անոր տարածման առաջին անգամը համար (Թաւ, 18 Մայիս):

Մ. Խ. Զեյրուհի ապստամբութեան եւ Կիլիկիոյ մէջ փոշի վիճակին մասին վերջին պահուն մեր սացած կարեւոր քրդակցութիւնը պիտի օրհասակենք «Արեւ»-ի յաջորդ թիւով:

ՊՕԼՈՆՑ ՀԱՅԵՐԸ

Արեւիկի «Բարբառ» լրագիրը իր 20 Մայիսի համարին մէջ կը գրէ.

Թուրքական «Բեյրութ»-ը Հալեքիսթի թերթը կ'ապառնայ որ կառավարութեան կողմէ պիտի հետապնդուին այն ներքին թշնամիները որոնք սարսափ ազդող լուրեր կը տարածեն ժողովուրդին մէջ: Այս ապստամբները մեծ յաղթանակ տարածուեց մասնաւորապէս Յոյնիս եւ Հայիս մէջ, որոնք խլորվին կը հետանան Կ. Պոլսէն: Թուրքերոյ մէջ Հայերու զէմ հայրամանքը անուրի համակրութիւններ կ'առնուին: Անոնցմէ անբարեկամութիւնները եւ խուզարկութիւնները կը կատարուին Կովկասի մէջ պարտութեան իւրաքանչիւր լուր իրեն իրեն հակաբանական կուսակցայ խիստ միջոցներու զործարարութիւնը տալու համար: Հայերու զէմ, որոնք կ'ամբաստանեն իրեն արդիւնալի զաւթին կողմակիցութեան պատկանողները եւ կ'ամբարձրեն թշնամիներ համակողմանի: Ասանձ, նաեւ ձերբակալութիւններ արդէն ըսկուած են: Այդիւ 1915 ի վերջ, բայց վերջերս անոնց յաջորդներն իմաստուն ձերբակալութիւններ (Ապստամբութեան) Հայ թերթի խմբագրութիւնը խուզարկուելով՝ բոլոր խմբագիրները միանշանակ ձերբակալուեցան: Ձերբակալուած են նաեւ եպիսկոպոսներ, քահանայներ, ուսուցիչներ, դիտանականներ, խմբագիրներ, երեսփոխաններ եւ Հայոց զարգացած դասակարգին պատկանող բազմաթիւ անձեր: Այս ձերբակալութեան միջոցին տեղի ունեցան անկարգութիւններ յուզի ու ողորդական անհարմարներ: Ձերբակալուածներուն մեծագոյն մասը փակուեցան Կ. Պոլսոյ բանտերուն մէջ, իսկ մնացեալները փոքր Ասիոյ ներքերը ազատուեցան:

«Թանին», իբր արգարացում հայ եւ կեղեցականներու ձերբակալութեան եւ բանտարկութեան, կը գրէ թէ՛ հակառակ

քաղաքի Բարսուս թաղին մէջ 14 տարեկան արար տղայ մը զանակի հարուածներով սպաննեց սեխավաճառ մը: Երբ ձերբակալուեցաւ՝ յայտարարեց թէ սեխավաճառը անբարոյական տառապի մը ըրած էր իրեն:

— Նոյն օրը ուրիշ տեղի մը եւ զործուեցաւ 20 տարեկան տեղացի երբ տատարդի մը կողմէ որ մօրմէն զբաւ ուղած եւ մեքուած ըլլալով, զսնակը քաշեց եւ տեղի ի տեղը սպաննեց իր մայրը: Մայրապաշտը Հայտարարի բանտը առաջնորդուեցաւ:

ԹՈՒՐԵՐՈՒ ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԼՈՐԻՆԱՐԿԱՆԵՐ (tolerance)

Այս միջոցին դիմելու պէտք չկայ զայսուհետ ձերբակալուածներուն իրաւական դարձումներէն պատճառաւ: Եւ կը հրաւիրեն կառավարութիւնը՝ Պետութեան ապահովութեանը համար անոր զօք զտնուել երկրին ներքին թշնամիներուն զէմ:

ՎԱՆԻ ԱՊՈՒՐՈՒՆ ԶՈՐԶ

Կը լսենք թէ տեղացի Բաղ. Ժողովը վանի առումը ստեղծու համար մտադրած է մօտեւ կառավարելով մեծ հանգիստ մը, որուն անխորհրդ մասնակցելու պիտի հրաւիրեն ամբողջ հայ հասարակութիւնը եւ հայ կուսակցութիւնները: Գողափարը զովելի է: Կը յուսանք որ նոյն նախաձեռնութիւնը կ'անհնայ նաեւ Գահիրէի Բաղ. Ժողովը:

ՀՍՑ ԿԱՄԱՌՈՐՆԵՐԸ

Բեյրութի Տիար Գիւսակ Տ. Ա. զամեն 25 ապրիլ թուականու մեղի կը տեղեկագրէ թէ խումը մը Սահմ. կառավարութեան Ամբիկոյէն կ'ալկաւ անդամ են կամաւոր գումարներուն մէջ մասնակցութիւնը:

Ռուս կառավարութիւնը սիրով ընդունած է իրենց խնդրանքը, եւ զրկած է զիրենց Հայաստանի անդամները: — Կովկասեան ռուս լոյսակի ղեկավարներն Զորավար Օգանովիկի ջանքով որ ամէն կերպով կ'աջակցին հայ կամաւոր զուգորդութեանը, փոխադրուի մէջ բացուած է հայ խումբերուն սպաներ պարտատու զարդ մը, ռուս սպաներու ղեկավարութեան սակի Նոյնիս անոր պատճառով հաստատուած է Բանալեռի մէջ հազար հոգիներ պահուած մը հայ զուգորդութեան համար ուր պիտի մարտուին անվարձ կամաւորները:

ՅՐԱՆՍ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԿԱՐԾՈՒՄԸ

ՍԻ ՀԱՅԵՐԸ

«Լա Յրան» Բարեգեան օրաթերթին մէջ Տօթ. Հաղարտեան կը հրատարակէ երեսփոխան եւ նախկին, նախարար Սթիւ Լա Յրանի ուղղուած բաց նամակ մը որով կոչ կ'ընէ անոր պաշտպանելու Հայոց խնդիրը՝ միւս վերանշան հայաբնակ երեսփոխանին՝ Տէրի Քոչէրի հետ: Պ. Ամար ալ յամակին ներքեւ կ'աւելցնէ իր բովանդակ համակրութիւնը բայց նաեւ Քրանտեանի շրջանակներու մէջ տեղի կարծիքը յայտնող հաստատման մը որ կը գրէ թէ մէջ ալ ոչ մի ծանոթութիւն է խաղաղութեան պայմաններուն վրայ խօսել այնքան աւանդական խօսքը թնդանութիւն է զեւ: Ողջմտութիւնը կը յայտնէ սակայն (աւանդ որ պէտք ըլլայ զիւսանադատական զաւթներէն թափանցելու) թէ պատերազմէն ետք Հայաստանը պիտի զբաւենի ուղղակի Ռուսական ազդեցութեան տակ: Ամէն ինչ յուսալի կ'ընէ, որ քաղաքական զերբանակնալի շահով մը, Ռուսիա պիտի ստայ Կայսրութեան այս «բնաւորական պատանադանին» ինքնօրէնութեան շատ մօտիկ կցութիւն մը: Ռուսական թեւակութիւնը նախ պիտի նշանակէ վերջապետութիւնը այն ջարդերուն որոնց զոն է Հայաստան... Հայերը պիտի շարունակեն Ասիոյ եւ Եւրոպայի հայթայթելու իրենց ընդհանր, խոհեմ եւ պարկեշտ միջնորդները որոնք միշտ կըցած են Արեւելքի հարստութիւնները արեւմտեւորել...»

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՆԵՐ

ՊՈՒԿԱՐԱՆ ՄԵՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆԸ

Հոտմ 31. — Ստոյգ նշաններ կան որք կը ցուցնեն Պուկարիոյ մօտաւոր միջամտութիւնը Եւրոպական պատերազմին: Պուկարիա պիտի զօրէ Թուրքիոյ զէմ, իր նոտ քաշելով Պալատներու ընդդէմ տէրութիւնները: Սրտարի. Պ. Ռի. զօք Հոտմի պուկար զեպանը, որուն Աւստրիայէր զգացումները ծանօթ են, Պերլին փոխադրուած է եւ իր տեղ Հոտմ զրկուած է Պ. Սթուդիոք որ համաձայնութեան համադրուած կուսակց մըն է. միւս կողմէ կը լստանանք թէ Թուրքիա կ'ամբացնէ Բրք-Քիլիսէն, Ազրբայճանիսը եւ Չախալանը: (Մաճ.)

Սօֆիա, 1 Յունիս. — Պուկարիոյ Պուկար զեպանը հոս հասաւ Ռուսական զինքին մասին իր տեղեկագրերը տարու եւ Պուկարիոյ ընթացքին մասին հրահանգներ անկու: համար այն պարագային ուր հաւանական համաձայնութիւն մը տեղի ունենայ Ռուսական հետ, որ այս իմաստով բանակցութեանց սկսած է կ'ընուի: (Ռ.)

ՀԱՐՈՒՆ ԾՈՒԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Լոնտոն, 31. — Հարոնի ծովային նախարարը հետեւեալը հետաքրքիր է: Զորքիւն «Անգլիական եւ Հարոնական նաւատորմներուն զործակցութիւնը արդիւն է մասնաւորապէս Զեր ջանքերուն»: Պ. Զերիւի պատասխանեց. «Այն ընդհանրական ոգին եւ բարեկամութիւնը որոնք կը ներշնչեն մեր նաւային լանակները պիտի շարունակեն ապահովարդ զոյգութիւն ունենալ»: Պ. Զերիւի եզրուեցաւ «Ամէն լան կարգին է»:

(Այս նկարագիրը խորհրդ կուտայ թէ բոլորովին անհիմն չէ այն լուրը որ եւրոպական մամուլին մէջ երեւցաւ վերջերս, եւ որուն համաձայն ժառանգական զորակը նաւարարին մը, կառուած զանի մը Տրէթնոթիւնը, զորուն Լորնէրէ եւ Քալմարին թորիկաւարէ, ճամբայ ելած է Թուրքիոյ զէպի անձնանօթակ մը, որ հաւանականաբար Արեւելեան Միջերկրական է: Մ. Խ.)

Կովկասի ձախառն

Լոնտոն, 31. — Ռուսերը գրաւած են Եւրէր Պուկարը եւ Մեթմէն գիծը վանի կուսակալութեան մէջ: Մ.

Տարսանիքի մէջ

ԹԻՐԱԿԱՆ ԿՈՐԻՍՏԵՐԸ 60,000Ի ԿԻ ՀԱՍԵՐԸ

Աթէնք, 29. — Հաստատի աղբիւրք լուր կը տրուի թէ Թրակիան կորուստները Տարսանիքի մէջ 60,000Ի կը հասնին: Թրակիայի մէջ իրենց ուժերուն համարը կը հասնին 80,000Ի: Թրակիան լանակիկաւ թրակիան զործողութեանց միւս թաւարակներուն վրայ պաշտպանողականի վրայ կեցած է: Ասոնց բոլոր ճիւղը Տարսանիքի վրայ կեդրոնացած է, ուր անպարանօք օդակաւ ուժեր կը հասնին: Մեծամասնութիւնը կառավարուած պէս յոյսած վիճակի մէջ են: Գրոյց կը շրջի թէ երթալով անգամ թերքը կը պակսի: Ռ.)

ԹԻՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ԳՈՐԾԵԼԱԿԵՐՈՒ

Լոնտոն, 29. — Կը տեղեկանին թէ Թրակիան սպառնալու ուրիշ ձեւ մը ընտրած է որ կը կարանայ պաշտպանութեան միջ խորհուրդ մը զուսարած է: Բոլոր անդամները տխուր եւ մտադրալ կ'երեւային: Ոմանք կը կարծէին թէ Ռ.

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ԹՈՒՐԿԻԱ

Լոնտոն 31 — Տէտէ Աղաճէն լուրեր կ'ըսեն թէ Իտալիոյ միջամտութեան հետեւեալ իթթիստի գործիքէն զինուորական մեծ խորհուրդ մը զուսարած է: Բոլոր անդամները տխուր եւ մտադրալ կ'երեւային: Ոմանք կը կարծէին թէ Ռ.

տալիա պիտի կրնայ Տարսանիքի մէջ օգնական ուժեր զրկել զաշակիցներուն եւ իտալական նաւատորմը ֆրանսական նաւատորմին տեղը պիտի անցնի Ալպիականի մէջ՝ հոն բանտարկուած պահելու համար աւստրիական նաւատորմը: Ուրիշներ կը կարծեն թէ իտալական միջամտութիւնը որոշել պիտի տայ Պալատները պետութեանց իրենց զինքը, եւ Աւստրիոյ կողմէ Սերպիոյ վրայ արշաւանք մը անկարելի պիտի դարձնէ: Բոլոր ներկաները ամբաստանեցին ինչպէս թայան որ պատճառ եղած էր Թուրքիոյ միջամտութեան եւ յայտարարեցին թէ պատերազմին շարունակութիւնը Թուրքիոյ համար փասակար է եւ անմիջական հաշտութիւն մը կրնայ միայն Դաշակիցները զրգել որ Իզմիրը Թուրքիոյ թողնուի: Մօք.

Աթէնք, 1 Յունիս. — Պուկարի կը ծանուցանեն թէ հանրային կարծիքը հետզհետէ հաշտութեան կողմնակից կ'ըլլայ: Զ.

ԱՍԻՑ ԹԻՐԱԿԱՆ ԵՋՈՐԻՆԵՐՈՒՆ

ՊԱՇԱՐՈՒՄԸ

Աթէնք, 31. — Կը ծանուցանեն թէ անգլ. ծովայինութիւնը Տարսանիքի եւ Սամոս կղզիին մէջ տեղ գտնուել թրակիական երկրները պաշարուած յայտարարուի: Ռ.)

Բեթլիստ, 31. — Սիւ Մոլու. նաւատորմը կործանեց Երէյի երկարական զործարարը եւ անխառնաբերու: Ընկերութեան չէնքերը: Զ.

ՄԱՅԻՍ 6 - 19Ի ԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

(Պաշտ. Ձեկից Անգլ. Ներկայացուցչութեան)

Լոնտոն, 28 Մայիս. — Պատերազմ. Նախարարութիւնը կը հրատարակէ 1915 Մայիս 6-ին 19 Կէլիպոլուի թերակղզիին մէջ անգլ. ունեցած զործողութեանց հետեւեալ նկարագրութիւնը:

Մայիս 6-ին, նոր զօրքերու հասնելէն վերջ, որոնց մէջ կար երկրապահներու զօրաբաժին մը, կառավարեցաւ զաշակից զօրքերուն ընդհանուր յաւաքարացում մը մեր նաւատորմի զօրքերու կրակին պաշտպանութեան տակ: Մայիս 6-ին 6-ի զինքը, Աւստրոլիական եւ Նոր-Զելանդական զինուորներու մաս մը Գապա-Թէփէն փոխադրուած էր՝ յարձակում մը: մասնակցելու համար:

Ամբողջ օրը շատ բուռն կռիւ մը տեղի ունեցաւ: Երեկոյն, Դաշակիցներու ամբողջ զինքը 1000-1500 հարստ յատկացած էր, սակայն ձախ թուրքաւոր խումբէ մը որ միթրոյեզներով զինուած էր:

Վերջապէս ֆրանս. զօրքերը տիրացան ռազմադիրական կարեւոր կէտի մը, որ զօրքեր կը պարտւում ամբողջութեամբ զինքը նոր զօրծողութեանց ստանցած ծառայելու համար:

Մայիս 7-ին յարձակումը վերահաս. ֆրանսական խումբերը կրկին յաղթանակեցին: Դաշակիցներ իրենց զինքը, մինչդեռ ձախ թուրք 29-րդ զօրաբաժինը մայրամուտէն ստալ կը յաղթէր թշնամին եւ մեղ մինչեւ Բիթլիս գիւղին ներքերը:

Մայիս 8-ին զործողութիւնները շարունակուեցան: Յաղթանակ մը տեղի ունեցաւ՝ հակառակ խիստ բուռն կրակի մը: Պատերազմը սուրիւով յարձակում մը զօրքերին Թրակիան իրաւաստներուն զէմ: Այսպէսով կրցանք յաղթանակաւ ամբողջ զինքը վրայ, բայց մի փոքր ծախսով: ձախ թուրք Գիւղին Գիւղին հակա-յարձակում մը փորձեցին Թուրքերը, բայց զանոնք եւ մեղքները ծանր կորուստներ պատճառուելով:

Այս երեքօրեայ կռիւն միջոցին Աւստրալիացիք յաղթութեամբ պահեցին Սարը-Պալըի իրենց զինքերը եւ զինադրեցին բոլոր յարձակումներուն, հակառակ որ իրենցմէ օգնական ուժեր

անուշած էին զիւսուր յարձակումին օգնելու համար:

Երեք օր տեղ ալ ձախառնաբար ամենաստուկներէն մին եղաւ: Բայց անգլ. կորուստներուն մեծ մասը Թրակիական երկրներէ միայն կը բաղկանայ: Որոշակեալ կրցաւ հաստատուել թէ Թրակիան ամբողջութեամբ զօրաւոր չէ: Ռուս եւ անոնց զրաւումը խրամատային կռիւի դանդաղ ու մեթաթը աշխատութեամբ կարելի պիտի ըլլայ:

Այս զործողութեանց մէկ ծայրէն միւսը ֆրանս. զօրքերը հիւսնալի քաշուեցան եւ յանգիստութեամբ մը կուսուեցան ու ծանր կորուստներ կրեցին: Մայիս 9-օրը՝ անգլ. անցուած տեղերն ամէն կողմէ ամբողջուեցան: Ժամը 10, 45-ին, Աւստրալիական հետեւեալ զօրք Գ. զօրախումբին 5-րդ եւ 16-րդ վաշտերուն կողմէ փայլուն յարձակում մը ձեռնարկուեցաւ: Ասոնք սուրիւով զրաւեցին Սարը Պալըի մէջ Թրակիան 3 շարք խրամատներ եւ հոն հաստատուեցան:

Սակայն 10-ի առաւտուն Թրակիան կատաղի հակադարձակում մը զինքն օտարից իրենց հին զինքերը վերադառնալ: Այսուհանդերձ, հիւսնալի լաւ պատրաստութեամբ էր եւ շատ կարճ հեռաւորութիւնէ մը բուռն կրակ բացաւ Թրակիան վրայ: Տրուած ջարդը ստակի կաւ: Գետինը խռնուած Թուրք զինաներու խաւը այնքան թանձր է որ խոչընդոտ կը դառնայ:

Մայիս 10, 11 եւ 12-ին՝ ֆրանս., անգլ. եւ աւստրալիական նոր օգնական զօրքեր հասան:

12-ի երեկոյն, Զօր. Զընթըր Ուէս-Բընի հրամանին տակ գահուող 29-րդ զօրաբաժինը թշնամին ծայրագոյն ձախողութիւն զէմ յարձակում մը ձեռնարկեց՝ հիւսնալի եւ հետեւեալ զօրքեր զօրծողութեան պաշտպանութեան տակ: Կործանելու (Հեղի զօրք) երկու դասակ, մաղցելով ծովին հիւսնալի կողմը նայող սեպաձեւ բլուրներէ, գրաւեց Դաշակիցներու գծին զէմ գահուած բլուր մը եւ հոն ամրացաւ:

Ամեն 13-14-ի զինքը, Դաշակիցներու ձախ թուրք նոր յաղթանակներ կատարեց եւ Դաշակից զօրախումբը անկի պահեց իր զինքը:

Մայիս 17-ին, 29-րդ զօրաբաժինը կրկին յաղթանակ մը 200 հարստ առաւ: Դաշակից հիւսնալի որ շատ լաւ կը զօրէր եւ ուղղութիւն կ'առնէր օդանաւերու ցուցումներէն, ուղղակի ինդանօթնաթիւնով կրցաւ Թրակիան Հօփէն մը փնտցել: Նոյնպէս օդը հոնեց պայթուցիկ բեռնած վակոն մը եւ քանդեց քանի մը նոր Թրակիան պատնէշներ:

Նոյն օրը, Զօր. Պրեմա՝ Աւստրալիական զօրաբաժինն համառաւարձ մասացու կերպով վերադարձուեցաւ: Աւստրալիացիք զինքն զէմ մղուած յարձակում մը միջոցին Իր մահը, որ յաջողեց վերադարձին, անդամները կորուստ մը եղաւ իր զօրքը համար:

18-ի երեկոյն նոր յաղթանակներ կատարուեցան Պատերազմի կողմէ որոնք պաշտպանուած էին անգլ. նաւաւաճառի մը:

19-ի զինքը անդաւար թնդանօթնաթիւն անկի անդի անհեղաւ Աւստրալիացի: Ու Նոր-Զելանդացիք զէմ, անոնց սակայն յարձակում մը փորձեցին:

ԱՐԴԱՅԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՆԱՑ ՓՈՒԱՆԱԿՈՒ

Լոնտոն, 31. — Վերջերս Էմմանուէլ Թալարը հետազոտել է Ժօրթ Թալարուրին, Բաւարական եւ անգլիական ժողովուրդներու պատմական բարեկամութեան արեւն կապերով ամբաստանեցաւ: Ժօրթ Թալարուրը պատմ

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ ԾԽԱԽՈՏԻ և Եգիպտական սիկարեթներ

ԿԱՍՍԱՐԱԿԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՁԱԿԱՋԻԿ-ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՍ

Համալսարան են իր Ապուրիկմա (Ասոդ) Ծխախոսները եւ Սիկարեթները

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՎԱՄԵԱՆ

ՔԱՐԻԻՂԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄԵԾԱԲԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱԲԱՆԱԿ

Ազեմադրիա, ՍԵՏԻ ՄԻՓՈՒԱԼԼԻ փողոց թիւ 40

(Արքայի մզկիթի դեմը)

Թէլեֆոն թիւ 33-45

Այս վաճառատունը կը հայտնի թէ Աղեքսանդրիայ եւ թէ Ռամլէի մէջ ՄԱՆԹԱՇԷՅԻ հարազատ ուսական-եւ ամերիկեան բեթթօլը, չափաւոր դիմերով:

Ապրանքները օրը օրին կը յանձնուին՝ ամենայն կանոնաւորութեամբ:

ԴԻՄԵՏԷՔ ԵՒ ԳՈՂ ՊԵՏԻ ՄԵԱԲ:

ԱՐԱՎԱՄԵԱՆ Banque d'Orient

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագումար՝ ամբողջական վճարում
Ֆր. 25,000,000

Կեդրոնացեղի ԱՓԷՆՔ

Մասնաճիւղեր՝ Աղեքսանդրիա, Գահրէ, Սեւանի-Իզմիր, Գործակալութիւններ՝ Միսրիլէ, Մանսիթը, Սեբէղ եւ Զակազիկ, Փոխ-Գործակալութիւններ՝ Պերկամա, Մաշիքսա եւ Սոմալ:

ՊԱՆԲ ԿՕՐԻՍԵՆ կը կատարէ սեղանաւորական ամէն տեսակ գործողութիւններ:

ՊԱՆԲ ԿՕՐԻՍԵՆ կ'ընդունի դրամական աւանդներ, հետեւեալ տոկոսներով.

Հարիւրին 3 Ի տես վճարելի
» 3,50 9 ամիսէն »
» 4 1 տարիէն »

» 5 5 տարիէն եւ աւելի վճ. Նոյնպէս՝ խնայողութիւնը զաջակութիւն համար հաստատած է Փոքր Խնայողութեան յատուկ ճիւղ մը որ կ'ընդունի Ե. Ղ. 20էն Ե. Ղ. 25,000 տարեկան հաճախով 1 տոկոսով:

ՏՕՔՐ ՂԱԶՈՐՈՍ ԱՐԹԻՆԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱՆ, ԱՍԱՄՆԱԲՈՅԻ

ՄՈՒՍԲԻ, ՇԱՐԱ ՊԵՏԵՆ ԷՆ ՆԱՇՏԵՆ ԹԻՒ 10, ԳԱՂԻԲԵ
ԹԷԼԷՖՈՆ, ԹԻՒ 35-37

Հիւանդներ կ'ընդունին առաւօտեան ժամը 8էն մինչեւ իրիկուան ժամը 7ը:

Ակումները կը մարքե ու կը քաշէ առանց ցաւի: Ակումներու համար ոսկիէ, քաւուռէ կամ Ամերիկեան վերջին գիւտ եղող ուրիշ տեսակ նիւթերէ քուրծն կը շինէ առանց դաշնակի կամ քիմիքի վնասքան մը գնելու:

Բոլոր գործերը մարդիկ եւ խղճի մտքը կը կատարուին:

Մարդ կեանքին մէջ տնկամ մը ծախսելով կ'ապտի ախտներու անտանելի ցաւերէն եւ հանդիստ կ'ապրի:

Դիները խիստ չափաւոր են՝ Մասնաւոր ախտի գեղեր ալ կը դըրուին:

ԳԱՍՏԵՆ ՆԱԼԹԵՐ (PASTILLES NALTHER)

ՀՐԱՇԱՒԻ ԳԵՂԱՆԱՍԻԿ

Հացի չափ կարեւոր ամէն անգի համար

Գնդութիւն ունի թէ փորկարութիւն, ստամոքսի տկարութիւն թէ անմարտողութիւն, շերտէ կը տառապի թէ անքունութիւն, հարբուխ ունի թէ յօդացաւ:

Գործածէ՝ եւ պիտի օգտուի անպայման:

Դարման է՝ 34 տեսակ հիւանդութիւններու, որոնք մանրամասնութեամբ յայտագրին մէջ, որ կը գտնուի իւրաքանչիւր տուփի ներս:

Գիներն են շաւ աճան Ե. Ղ.

Տիփիլ (որ կը պարունակէ 67 հատ) 40
Տուփը (որ կը պարունակէ 3 տիփի) 20
Թղթատարով առաքման համար պէտք է միասին զրկել նաեւ երկու զրէ:

Ամերիկեան այս գեղանաւիկը պատրաստուած է յայտնի բոլորեւ եւ արմատներու հիւթէն եւ օգտակարութիւնը հաստատուած է բժշկական կանոններէ:

Անձնապէս փորձելէ եւ օգտուելէ վերջ միայն ստանձնած է Եգիպտոսի բնականութիւնը ներկայացուցչութիւնը՝ ԳԱՍՏԵՆ ՆԱԼԹԵՐ, որուն կարելի է գիմել, փոքր թէ մեծաքանակի համար, անձամբ կամ քաղց փոստով հետեւեալ հասցէին:

82, Rue Guinet Charkas (Boulac)
B. P. 1079 Le Caire (Egypte)

ՊԱՆԲՈ ՏԻ ՌՕՄԱ Banco di Roma

Հաստատուել 1880ին

Դրամագումար, 200,000,000 Ֆրանք ամբողջական վճարելով

ԸՆԴՀ. ԿԵԴՐՈՆԱՍԵՂԻ — ՀՈՒՍ

Կեդրոնակայք. — Բարիզ, ձեռնարկ, Նաբոլի, Թուրին, Ֆլորենցիա, Աղեքսանդրիա, Կ. Պոլիս, Պարիզ, Գահրէ, Մալթա, Ամերիկեան Տրիպոլիս

ՄԱՍՆԱՅԻՂՔ

Ապա
Այսպիսով
Արեւել
Արեւմտ
Արեւել
Արեւմտ
Արեւել
Արեւմտ
Արեւել
Արեւմտ
Արեւել
Արեւմտ

Յարա Սալ
Յարա Սալ
Յարա Սալ
Յարա Սալ
Յարա Սալ
Յարա Սալ
Յարա Սալ
Յարա Սալ
Յարա Սալ
Յարա Սալ
Յարա Սալ

Բիւրոյ
Սիւնա
Սուպի
Սուպի
Սուպի
Սուպի
Սուպի
Սուպի
Սուպի
Սուպի
Սուպի
Սուպի

ՊԱՆԲՈ ՏԻ ՌՕՄԱ կ'ընդունի որամական աւանդներ, ուղղւած առեւ կամ օրը պայմանաւճայով վճարելի:

ՊԱՆԲՈ ՏԻ ՌՕՄԱ օտարականներու համար յատուկ մասնաճիւղ մը բացած է Մոնթեքաթինօի համալսարանի շէնքերէն, որ ամէն տեսակ սեղանաւորական դիւրութիւններ կ'ընծայուին յաճախողներուն:

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍԵՏՈՒԿ

Մասնաճիւղ Աղեքսանդրիայ — 9 Յարա Սալ փողոց

ՆԵՇԸՆԸԼ ՊԱՆԲ ՕՅ ԷՃԻԲԹ (National Bank of Egypt)

Դրամագումար Անգլ. Ոսկի 3,000,000

Պանեսի գումար » » 1,300,000

Կեդրոնացեղի՝ ԳԱՂԻՐԷ — Մասնաճիւղ՝ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՍ

Գործակալութիւններ՝ Աթիւք, Ասուան, Պէնիս, Պէնի-Սուէժ, Շէպիմ-Էլ Գոմ, Տամանիս, Միսիլ, Բոն-Սաիս, Սուախի, Սոհալ, Թամրա, Զակազիկ, Մուսի (Գաիթ), Լուսոր, Բոն-Սուսան ու Լինաս

Կը կատարէ դրամատանց յատուկ բոլոր գործառնութիւնները

ԱՆԴՐԷԱՍ ՄԿՐԵԱՆ

ՆԿԱՐԻՁ-ՆԵՐԿԱՐԱՐ

Բիւ Սէսոմիս, 1 (Յունաց Ալեքսի փողոցի վարժարանին ետեւ)

18 տարիէ ի վեր Աղեքսանդրիայ հաստատուած եւ ներկի, զարդանկարի, նշանատարտակի [Թապէլա], իւզանկար պատկերներու եւ լուսանկարական ֆօններու վերաբերեալ կատարած աշխատութիւններովս գոհ թողուցած եմ Եգիպտացի յաճախողներէս: Դիներս՝ միշտ Արաբներէն առել, իսկ եւրոպացի արհեստակիցներէն աճան եմ:

ԴՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԻՆՔՆԱՎԱՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԳՐԵՑ

Ս. ՄԱՐԳԱՐ ԳՐԱԶՆԱՆ

Ամէն Հայու համար կենսական և աճական այս խնդրոյն մասին յոյժ շահեկան տեսութիւն մը:

ՓՆՏՈՒ ԲՈՒՐ ԳՐԱԶՆԱՐՆԵՐՈՒՆ ՔՈՎ:

Գիմ 5 դր. ողջ

ՎԱՅԱՆ ԹԷԲԵԱՆ

ՀՐԱՇԱՒԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԵՐՓՈՒՆԱՅԻՆ

Հաստատուել 1914ին, Կ. Պոլսոյ մէջ: Գիմ 10 դր. - Գիմը, սակաւաթիւ օրինակներու համար, ԱՐԵՒԻ խմբագրատունը:

ՍԱԿԱՐԱՆ

2 Յունիս 1915

ԲԱՄՊԱԿ	Բացում	Փակում
Յուլիս	14 7/32	14 9/32
Նոյ.	15 9/32	15 11/32

ԲԱՄՊԱԿԻ ՀՈՒՆՏ		
Յունիս	84.20	84.20
Նոյ.-Յունիս	88.30	88.30

ԱՐԵՐՈՒԹԻՒՆ		
Գրեթի Յոնիս 1886		Ֆր. 302
» » 1903		» 241
» » 1911		» 248
Բուսիկի Նիկաթուղի		» 13